

Hyrrät

Hyvinvointialalle
reittejä yrittäjyyteen

Omistajanvaihdosteemapäivä - ostamalla yrittäjäksi

5.9.2014

Metropolia ammattikorkeakoulu

Ohjelma

- 12.00 Teemapäivän avaus, Merja Suoperä, HYRRÄT -hanke
- 12.10 Omistajanvaihdos hallitusti, Mika Haavisto, Suomen Yrittäjät
- 12.40 Opiskelijasta yrityksen ostajaksi. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kehittämistoiminta omistajanvaihdosten edistämiseksi, Juha Tall, Seamk
- 13.30 HYRRÄT -hankkeessa koettua, Sirkka Kolehmainen
- 13.45 kahvitauko
- 14.00 Sopimusten merkitys omistajanvaihdoksissa, Juhani Saarinen, Asianajotoimisto Ismo Saarinen ky
- 14.30 Esimerkki hyvinvointialan omistajanvaihdoksesta, Eeva-Leena Keurulainen, Jalkaterapia Pedarius
- 15.00 Teemapäivän päätös, Sirkka Kolehmainen

HYRRÄT –hankkeessa koettua

- HYRRÄT –hankkeen lisärahoitus 2014
- Tavoitteena:
- Tuloksena syntyy matalan kynnyksen toimintamalli tai –malleja omistajan vaihdoksen edistämiseksi ja läpiviemiseksi oppilaitoksen ja työelämän yhteistyönä.
- Samalla pääkaupunkiseudulle syntyy verkosto, mikä on tukemassa hyvinvointiyritysten omistajanvaihdosprosesseja.

Mitä on tehty?

- Hyvinvointiyrittäjyysmessujen yhteydessä

B

Ovi omistajanvaihdokseen –
yrittäjien ja opiskelijoiden
kohtaamistori

Omistajan- ja sukupolvenvaihdos on oiva mahdollisuus jatkaa toimivaa yritystä. Keskeistä on löytää niitä toimintamalleja, joilla omistajan- ja sukupolvenvaihdokset voidaan toteuttaa onnistuneesti. Tule tekemään löytöjä!

13.30 Omistajanvaihdoksen mahdollisuudet ja sudenkuopat. Mihin asioihin on syytä kiinnittää huomiota?

Ismo Saarinen, Asianajotoimisto Ismo Saarinen Ky

14.15 Case: sukupolven- ja omistajanvaihdos suunnitellusti ja onnistuneesti

Panu Kuusisto, Auron Oy

14.30 Kohtaamistori

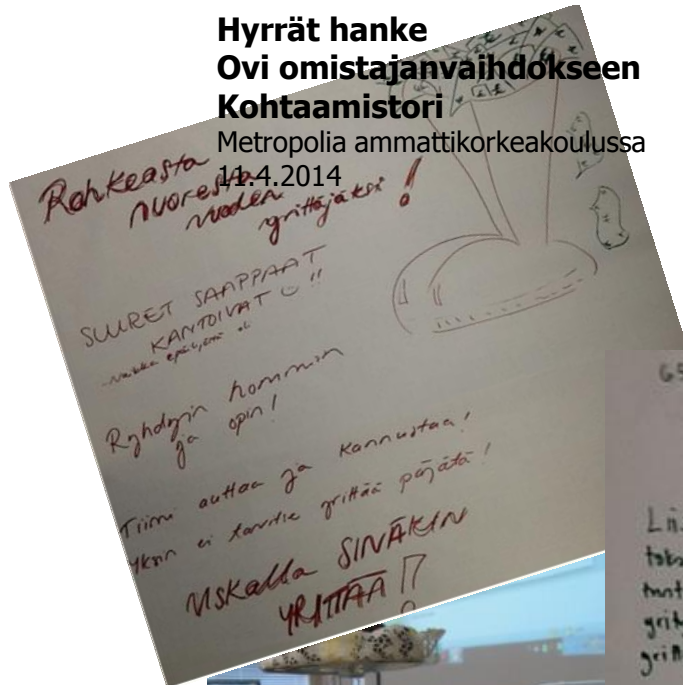

"Auronin menestys on siitä kiinni, että terapeutillamme on keskimäärin tarpeeksi asiakkaita ja että keskimäärin emme myy ei-cota"

Hyrrät hanke Ovi omistajanvaihdokseen Kohtaamistori

Metropolia ammattikorkeakoulussa
14.4.2014

65-vuotias FYSIOTERAPIAALITAJA:
Myinkö lapseni liian halvalla?

Liisa Salonen muistelee niiden vuoden
tabassio koulun kettis ja pään tabassio
muisteita, jotka löytyivät ~~gigasta~~ meidän
yrittäjien myyntiin. Liisa on toimis
yrittäjänä 35 vuotta.

Onnekseni hän oli ehtinyt kassetta
työntekijöistään jättöjen.
Asiakkaudet siirrettiin hallitusti
uudelle yrittäjälle. Asiakkaat olivat
tyytyväisiä.

Uusi yrittäjä jatkos entisen yrittäjän
verkostoissa ja on myös uusi
Fysi ry:n jäsen.

5 VUOTTA
MENESTYSTÄ!

NÄIN ONNISTUIMME
OMISTAJANVAIHDOKSESSA:

- YRITYS HYVÄÄN MYYNTIKUNTOON!
- YHTEISEN VISION LUONTI!
- ENTINEN OMISTAJA ALKUVAIHEESSA MUKANA
- APUA METROPOLIAN YAMK:IN PROJEKTI
HALLINTOON JA KANSAINVÄLISTYMISEEN

Kohtaamistorilla
juhlittiin onnistuneen
omistajanvaihdoksen
5-vuotissyntymäpäiviä
ja tuotettiin
pienryhmätyöskentelyn
päätteeksi uutislööpit

Lööpit onnistuneesta omistajanvaihdoksesta

Rohkeasta nuoresta
vuoden yrittäjäksi!

Suuret saappaat
kantoivat

Ryhdyin hommiin ja opin
Tiimi auttaa ja kannustaa

Yksin ei tarvitse pärjätä
Uskalla sinäkin yrittää

5 vuotta menestystä!

Näin onnistuimme yrittäjän
vaihdoksessa:

- Yritys hyvään myyntikuntoon
- Yhteisen vision luonti
- Entinen omistaja alkuvaiheessa mukana
- Apua Metropolian ylempi ammattikorkeakoulututkinnon projektista hallintoon ja kansainvälistymiseen

Myinkö lapseni liian halvalla?

Liisa Salonen 65-vuotias fysioterapiayrittäjä muistelee viiden vuoden takaisia kauhun hetkiä ja pelon sekaisia tunteita, jotka liittyivät oman yrityksen myyntiin. Liisa oli ehtinyt toimia yrittäjänä 35 vuotta.

Onnekseen hän oli ehtinyt kasvattaa työntekijästään johtajan. Asiakkuudet siirrettiin hallitusti uudelle yrittäjälle. Asiakkaat olivat tyytyväisiä.

Uusi yrittää jatkaa entisen yrittäjän verkostoissa ja on myös uusi Fysi ry:n jäsen.

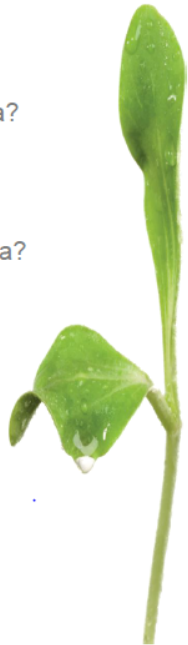
Omistajanvaihdosesitys

Suuntaa hyvinvointialan omistajanvaihdokseen

Mikä askarruttaa omistajanvaihdoksessa?

Mistä löydän jatkajan yritykseeni?

Millaista tukea on tarjolla?

OMISTAJANVAIHDOS MAHDOLLISUUTENA HYVINVOINTIALALLA

Yrityksen omistajanvaihdoksella tarkoitetaan sellaisia vaihdostilanteita, joissa jatkaja voi tulla perheestä tai suvusta (sukupolvenvaihdos) tai yrityksen sisältä tai sen ulkopuolelta.

Omistajanvaihdoksilla on suurempi kansantaloudellinen merkitys kuin uusilla yrityksillä¹. Uusista yrityksistä ensimmäisen viiden vuoden aikana toimintansa lopettaa 57%². Suurten ikäluokkien eläköityminen koskee myös hyvinvointisektoria ja alalla on paljon yrittäjiä, jotka harkitsevat omistajanvaihdosta lähitulevaisuudessa. Yrityksissä on paljon osaamista ja työpaikkoja, jotka ollaan vaarassa menettää yrityksen toiminnan loppuessa.

Aloittavan yrittäjän kannalta omistajanvaihdos tarjoaa helpon ja vähäriskisen mahdollisuuden yritystoiminnan käynnistämiseen. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat tarvitsevat lisää sparrausta yrittäjyyteen sekä matalan kynnyksen mahdollisuuksia yritystoiminnan käynnistämiseen.

¹ Van Teeffelen 2010

² Yrittäjyyskatsaus 2011

Osallistu omistajanvaihdosten työpajoihin

23.5.2014 klo 9-12

9.6.2014 klo 9-12

22.8.2014 klo 9-12

Työpajoissa vahvistavat osaamistasi omistajanvaihdoksissa ja verkostoidut!

Omistajanvaihdosteemapäivä 5.9.2014

Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan:
<http://www.hyrrat.metropolia.fi>

Tehtiin opiskelijoille työpajoista 3 op oppikurssi

Hyrrät Hyvinvointialalle reittejä yrittäjyyteen

Suuntaa hyvinvointialan omistajanvaihdokseen
Työpajat 3 op

Tavoitteet

Hyrrät-projektissa etsitään toimintatapoja, joissa oppilaitoksen ja työelämän yhteistyönä tuetaan hyvinvointialan yritysten omistajanvaihdoksia. Samalla syntyy pääkaupunkiseudulle verkosto, joka on tukemassa hyvinvointiyritysten omistajanvaihdosprosesseja. Hyrrät-projektissa Metropolia Ammattikorkeakoulu rakentaa toimintamalleja, joissa oppilaitokset ja työelämä voivat yhteistyössä tukea omistajanvaihdosprosesseja. Luomme siltoja potentiaalisten jatkajien ja yritystoiminnasta luopujien välille sekä mahdollistamme kohtaamisia. Projektin toiminnan myötä syntyy omistajan- ja sukupolvenvaihdoksiin pitkäjänteistä edistämistyötä oppilaitoksen ja työelämän yhteistyönä. Työpajat vahvistavat osaamista omistajanvaihdoksissa ja tarjoavat verkostotutustumismahdollisuuden.

Omistajanvaihdosten työpajat

23.5.2014 klo 9-12 työpaja. Paikka: Vanha viertotie 23, luokka 247

Ennakotehtävä: Tutustuminen omistajanvaihdosoppaaseen koko prosessin nähtävyyksiä

9.00 Aamukahvit ja tutustuminen sekä orientoituminen
9.30 Omistajineeseen omistajanvaihdokseen, Mika Haahtisto, Suomen Yrittäjät
10.30 Tauko
10.45 Fasilitoitu työpaja (tutustutaan tuoden tunnel peilin)
11.50 Välitehtävät: Millaisella ponnistuksella saan raivattua itselleni ajan työstäni kehittääkseni omistajanvaihdosta?

9.6.2014 klo 9-12 työpaja. Paikka: Tukholmankatu 10, 1krs FloSpace TC123

9.00 Aamukahvit, pajaan osallistuvien omistajanvaihdosta tulevien tahojen esittäytyminen
9.30 "Samassa veneessä ollaan" fasilitoitu työskentely: Miten yhteistyö saadaan peilaamaan?
11.30 Pöytätyö välitehtävään, opiskelijan ja yrittäjän kesäyhteistyönä syntyvä yrityksen myyjäis- ja kehittämismahdollisuuksien kartutus sekä mitä seljittää omistajanvaihto voidaan edistää?

22.8.2014 klo 9-12 työpaja. Paikka: Vanha viertotie 23, luokka 247

9.00 Aamukahvit ja välitehtävien purku
10.00 Mentorointi ja alumnitoiminta edistämässä omistajanvaihdosprosessia
11.00 Miten saamme kiinnitettyä omistajanvaihdosprosessin oppijan polkuun?
Miten prosessia voisi kehittää eteenpäin?
11.45 Työpajan tulosten tiivistäminen

Omistajanvaihdosteemapäivä

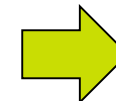
Perjantaina 5.9.2014 klo 9-15.00, Paikka: Metropolia ammattikorkeakoulu, Vanha Viertotie 23, auditorio

Työpajat ja omistajanvaihdosteemapäivät ovat osallistujille maksuttomia ja ne toteuttaa Metropolia amkn. Hyvinvointialalle reittejä yrittäjyyteen (Hyrrät) -hanke. Hanketta rahoittaa Uudenmaan ELY-keskus ESR-ohjelmasta.

Ilmoittautumiset: <http://www.hyrrat.metropolia.fi>

Ota yhteyttä:
Metropolia ammattikorkeakoulu:
viiktorina.kukkonen@metropolia.fi (p. 09 40 334 7366)
alla.huuskonen@metropolia.fi (p. 09 40 674 3377)
Hyvinvointialalle reittejä yrittäjyyteen (01000003) -hanke

Metropolia
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vipuvoimaa EU:lta
Euroopan unioni
European social fund

3 opiskelijaa ilmoittautui ja heistä 2 osallistui 1. työpajaan

1. Työpaja

- Ennakkoluettavaa

- Onnistuneeseen omistajanvaihdokseen, Mika Haavisto, Suomen Yrittäjät
- Tuotettiin yhdessä tulevaisuusanalyysi - työväline, jota voidaan hyödyntää keskusteltaessa omistajanvaihdokseen liittyvistä uhkista ja mahdollisuuksista

Tehtävää täsmennettiin vielä välitehtävällä

- Mitä saatiin kasaan?
- Fasilitoitu ”hattutemppu” oli hauska asian käsittelyn muoto: eläytyminen toisen näkökulmaan ja väärien käsitysten oikaisu
- Pienessä ajassa kiireellä ei saatu jäsenystä vietyä kovinkaan pitkälle
- Välitehtävässä oli aikaa miettiä pidemmälle teemoja:

Mitä sisältöjä?

Miten asioista pitäisi keskustella?

Mahdollisuudet

- Yrityksen talous vakaa
 - Yrityksen taloudellisen arvon määrittäminen
 - Yrityksen arvot ja periaatteet
 - Osaamisen siirto aloittavalle yrittäjälle
 - Oikea ajoitus edesauttaa omistajanvaihdosprosessin onnistumista
 - Yrityksen ja toimialan kehittyminen aloittavan yrittäjän myötä
 - Lopettavan yrittäjän voimaantuminen
 - Uutta energiaa ja osaamista yritykselle
 - Verkostot valmiina + aloittavan yrittäjän verkostot
 - Yrityksen eloonjääminen
 - Aloittavalta yrittäjältä puuttuu tunneside yritykseen -> yritykseen suhtautuminen objektiivisempaa kuin lopettavalla yrittäjällä
- Suomen hyvinvointialan laatu paranee → Ihmisten hyvinvointi paranee
 - Yritykset laajentuvat ja kansainvälistyvät → Suomen talous nousee
 - Käsitys hyvinvointialasta parantuu, ammattiyhteisöalalla ylös
 - Hyvinvointialan opiskelijat tarvitsevat matalan kynnyksen kohtaamisia hyvinvointialan yrittäjien kanssa.
 - Koulutusorganisaatio voisi siis järjestää enemmän yrittäjyyteen liittyviä kursseja ja parantaa niitä laadullisesti tuomalla mukaan yrittäjiä inspiroimaan oppilaita ja kertomaan sen mahdollisuuksista.
 - Kummiyritystoiminta koulussa?

keittämisen toisistaan pohjalta)

Vipuvoimaa

EU:lta
2007-2013

EUROOPAN
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uhat

- Yrittäjän henkilökohtaiset pelot identiteetin häviämisestä
- Yritykseen liittyvät pelot (kannattavuus, työntekijöiden kohtelu, liian suuret muutokset)
- Aloittavalla yrittäjällä kapea näkemys yrittäjyydestä ja pintapuolinen näkemys omistajanvaihdosprosessista
- Aloittavalla yrittäjällä kynnys yrityksen haltuun ottoon liian korkealla
- Omistajanvaihdoksessa tapahtuva kommunikaatio (pinnallisuus ja yhteistyön haasteet)
- Ostajan taloudellinen tilanne
- Väärä ajoitus hankaloittaa prosessia
- Omistajavaihdosprosessissa ei saada palveluntarjoajalta vastetta

- Kohtaamiskanavat suppeat opiskeluvaiheessa
 - Ei herää intoa/mielenkiintoa mahdolliseen ostoaikeen heräämiseen kun ei ole kohtaamisia hyvinvointialan yrittäjien kanssa
 - Oletus yrityskaupan tapahtumasta (tilastollisesti jo tiedossa, että kauppaa käydään suurimmaksi osaksi vain tuttujen kesken)
- Tiedon puute
 - Kun tieto yrittäjyyden mahdollisuuksista pieni, kynnys nousee korkealle ja halu yrittäjyyden aloittamisesta alas
 - Vähäinen määrä yrittäjyyden kursseja koulussa. Usein myös tiedollisesti melko suppeita eivätkä tuo tietoa, jota itse ei esim. Googlettamalla tai oppikirjaa lukeamalla löytäisi.
 - Yrittäjyyden aloittaminen vaatii motivaatiota, halua luoda uutta, parantaa maailmaa, visiota. → Opettaja, mentori, alan yrittäjä, joka on inspiroiva mahdollistaisi mielenkiinnon heräämisen. Lisää kohtaamisia.
- Taloudellinen tilanne
 - Rahoitus nuorella yrittäjällä ei välttämättä selvä. Koulutus voisi tukea tiedollisesti miten ongelman voisi ratkaista? → kynnys alenee
- Vertaistuki kapea
 - Mahdolliset kummiyritykset voisivat parantaa tilannetta? Toimisivat hyvinvointialan opiskelijoiden tukena yrittäjyyden alussa
- Näkemys alasta
 - Hyvinvointialan opiskelija helposti ajattelee, että koulutuksesta valmistuu kaupungin/kunnan työntekijäksi. Koulutus ohjaa selkeästi valtion toimintatapojen suuntaan, mikä on lakisääteisesti ihan oikein, mutta pois sulkee samalla yrittäjyyden.
 - Koetaan, että pelkkä oma koulutus riittää. Ei nähdä, että miten esim. Tietotekniikan osaaminen voisi kehittää omaa osaamista ja näin myös koko alaa.

Kesäkuun työpaja

- Opiskelijat eivät tulleet työpajaan
- Läsänä oli Mika Haaviston lisäksi

Henri Pelkonen

Senior Manager, Tax
KPMG Oy Ab
PO Box 1037
00101 Helsinki, Finland
Visiting address: Töölönlahdenkatu 3 A
Direct +358 20 760 3679
Mobile +358 40 709 2832
Switch +358 20 760 3000

henri.pelkonen@kpmg.fi
www.kpmg.fi

Niina Tuovinen, OKT

Bilanssi Oy
Mannerheimintie 15a B
00260 Helsinki
Keskus: 020 7641 600
Fax: +358 (0)20 7641 601
info@bilanssi.fi

niina@bilanssi.fi
<http://www.bilanssi.fi/>

HYRRÄT hankkeesta mukana olivat Elisa Mäkinen, Toini Harra,
Sirkka Kolehmainen ja Anu Ipatti

Kesätehtävä

- Yksi opiskelija testasi Seamkissa kehitettyä yrityskartoitusta ja täytti omistajanvaihdosmuistion.
- Hyvinvointialalle toimiva yritykseen tutustumisen ja ov-prosessin käynnistämisen väline
- Jatkotyöstöön sekä talous- ja veroasioiden ohjaukseen tarvitaan verkostokumppanuutta

Omistajanvaihdoksen läpikäyneitä/vaiheessa olevia kontaktoituja hyvinvointialan yrityksiä

- FysioSporttis Oy: Sonja Tuomolin, Petra ja Samu Kaukoranta
- Myyrmäen fysikaalinen hoitolaitos Oy: Liisa Kuusisto, Panu Kuusisto -> Auron Oy
- Pukinmäen Fysiopalvelu ky: Riitta Markkula, Hanna Markkula
- Hoitokoti Päiväkumpu: Irma Väätäinen, Anne Kangas
- Rantakartano Oy: Kaarina Liljeström, Marko Lähdeaho
- Debora: Elisabeth Meriniemi
- Maisonkoti
- Jalkaterapia Pedarius, Eeva-Leena Keurulainen

Oma kokemus

- 1978 Pihtiputaan Fysikaalinen hoitolaitos, perustaminen
- 1979 Yrityksen **myynti** paikkakunnalta muuton vuoksi
- 1980 Yrityksen koneiden, laitteiden ja irtaimiston **osto**
- 1981 **Fysioterapia Kolehmainen ky:n** perustaminen
- 1983 Fysioterapia Kolehmainen ky:n Länsi-Vantaan toimipiste, perustaminen
- 1986 Masso Oy, perustaminen
- 1987 **Rajamäen Fysikaalinen hoitolaitos Oy**, perustaminen
- 1988 Fysioterapia Kolehmainen ky:n Länsi-Vantaan toimipisteen muuttaminen Fysioterapia Kolehmainen ky:ksi
- 1988 Manual Experts Oy, perustaminen
- 1989 Masso OY:n **osakkeiden myynti**
- 1990 Manual Experts Oy:n **osakkeiden myynti**
- 1992 **Kehitysfysio Oy**, perustaminen

